

PROJECTE: *Accions educatives dirigides a joves*

COMPARACIÓ D'ALGUNS INDICADORS ENTRE LES ACCIONS EDUCATIVES *Prevenir per gaudir* I *Com prevenim, com gaudim?*

ANY 2016

Barcelona, 2016

INTRODUCCIÓ	2
PERFIL DE LA MOSTRA.....	2
ESTEREOTIPS DE GÈNERE	3
PRÀCTIQUES SEXUALS	4
ÚS MESURES PREVENTIVES.....	5
EDUCACIÓ SEXUAL I FONTS D'INFORMACIÓ.....	9
CONEIXEMENTS I PERCEPCIONS SOBRE PREVENCIÓ DEL VIH I SALUT SEXUAL	9
CONCLUSIONS	11

INTRODUCCIÓ

Tot i la limitació de les "n", s'han triat diversos indicadors del PRE-test per comparar entre els/les joves participants a l'acció Educativa *Prevenir per gaudir* (d'ara en endavant PxG) i l'acció educativa *Com prevenim, com gaudim?* (d'ara en endavant CPCG) per veure si s'observen diferències de coneixements, actitud i pràctiques per edat.

PERFIL DE LA MOSTRA

S'observen diferències d'origen dels alumnes. Hi ha més nois/es nascuts a Espanya entre els alumnes de la intervenció CPCG (96,3% i 89,7% respectivament).

També s'observen diferències pel que fa l'origen dels/les pares/mares, predominant els pares nascuts a Espanya entre els participants a la intervenció CPCG (**Taula 1**).

Taula 1. Origen pares/mares		
	<i>PxG</i>	<i>CPCG</i>
<i>Origen pare:</i>		
<i>Epanyols</i>	82,6	92,7
<i>Altres</i>	17,4	7,3
<i>Origen mare:</i>		
<i>Epanyoles</i>	83,4	91,7
<i>Altres</i>	16,6	8,3
<i>*p<0,05</i>		

ESTEREOTIPS DE GÈNERE

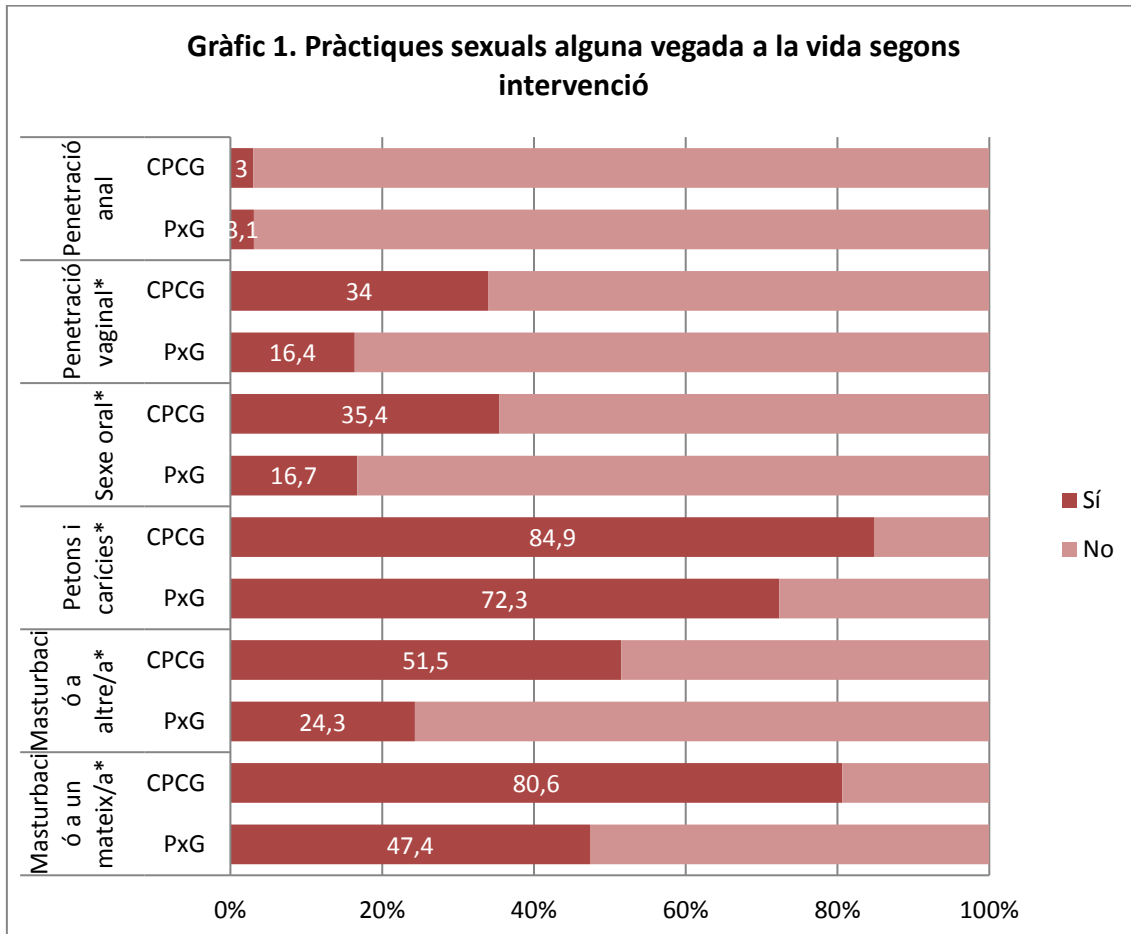
L'opinió dels/de les participants en temes de gènere, també mostra diferències en funció de la intervenció en algun dels ítems que es plantegen, tal i com s'observa a la **Taula 2**.

Les mitjanes són diferents en 7 dels ítems entre els/les joves de la intervenció CPCG i la PxG indicant que els més grans tenen menys estereotips de gènere que els/les més joves.

Taula 2. Opinions sobre els estereotips de gènere			
		Mitjana	(DE)
No hi ha manera de canviar el fet que una dona que surti de nit sempre tindrà més probabilitats que un home de trobar-se amb problemes	PxG	4,56	1,8
	CPCG	4,39	1,9
En general, si una dona no està casada ni viu amb parella acostuma a ser perquè no ha trobat ningú que s'enamori d'ella*	PxG	2,97	2
	CPCG	2,4	1,7
És natural que els pares tendeixin a concedir més llibertat als fills nois perquè les noies sempre corren més riscos	PxG	3,84	2,2
	CPCG	3,71	2,2
És més adequat que els nois prenguin la iniciativa en les relacions sexuals*	PxG	3,34	2
	CPCG	2,82	1,8
Per la seva naturalesa, l'home necessita masturbar-se més que la dona*	PxG	4,06	2,3
	CPCG	3,57	2,2
En general, els nois acostumen a tenir impulsos sexuals més forts*	PxG	4,98	1,7
	CPCG	4,57	2
Encara que no vulguin reconèixer-ho, les dones sempre se sentiran més atretes pels homes forts i virils*	PxG	4,94	1,8
	CPCG	4,47	2,1
Les dones lesbianes haurien de ser acceptades amb normalitat	PxG	6,61	1,1
	CPCG	6,69	1
Ni ara ni mai ha de permetre's que les parelles homosexuals adoptin nens/es ja que pot resultar perjudicial que ambdós pares siguin del mateix sexe*	PxG	2,07	1,9
	CPCG	1,66	1,4
Hauria de permetre's a nois i noies escollir la seva orientació sexual*	PxG	6,53	1,3
	CPCG	6,83	0,8
Hauria de considerar-se “normal” que una persona homosexual sigui presidenta del govern	PxG	6,25	1,5
	CPCG	6,43	1,4
Tot i el respecte que mereixen, és natural que no es permeti el matrimoni homosexual	PxG	2,13	1,9
	CPCG	1,77	1,6
*p< 0,05			

PRÀCTIQUES SEXUALS

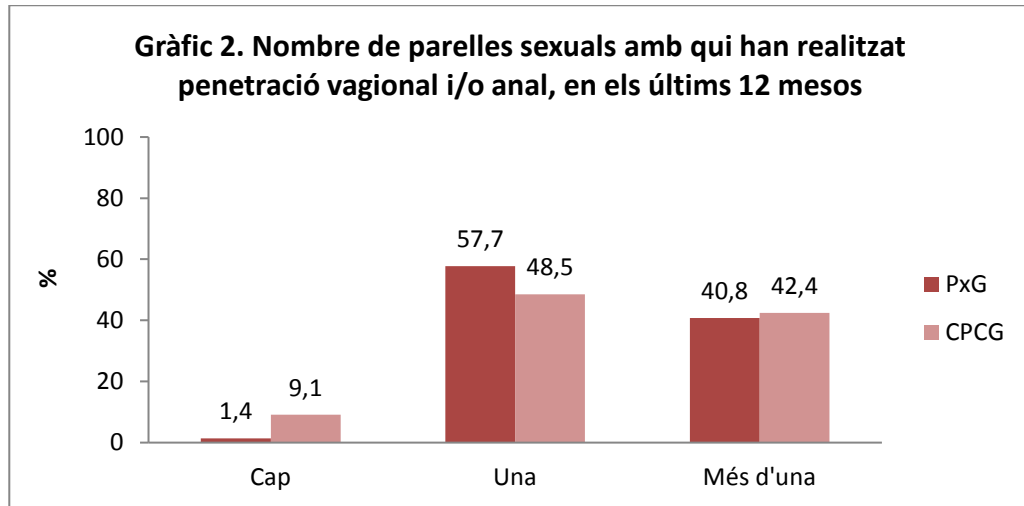
S'observen diferències en totes les pràctiques sexuals declarades excepte la penetració anal (Gràfic 1)

* $p < 0,05$

Els/les participants més grans (CPCG) han realitzat més la “masturbació a un mateix” i a “altres”, més “petons i carícies”, més “sexe oral” i més “penetració vaginal” pràctiques que els/les més joves (PxG).

En canvi, no s'observen diferències pel que fa el nombre de parelles amb qui han practicat la penetració vaginal o anal (**Gràfic 2**).

ÚS MESURES PREVENTIVES

S'observen diferències segons intervenció en relació a l'ús del preservatiu per penis. Els nois/es més grans fan un ús més consistent (sempre o gairebé sempre), si bé la proporció de nois/es que no l'utilitzen mai és més alta en els més grans. (**Taula 3**).

Taula 3. Opcions preventives escollides en les pràctiques anals i/o vaginals (últims 12 mesos)

		Mai	Alguna vegada	Gairebé sempre	Sempre
Preservatiu penis*	CxG	1,4	25,4	18,3	54,9
	CPCG	12,9	3,2	25,8	58,1
Preservatiu vagina	CxG	90,3	3,2	3,2	3,2
	CPCG	92,9	3,6	0	3,6
Pastilla anticonceptiva	CxG	81,7	11,7	0	6,7
	CPCG	82,8	6,9	3,4	6,9
Marxa enrere	CxG	47,7	40	7,7	4,6
	CPCG	58,6	37,9	0	3,4
Pastilla del dia després	CxG	68,9	27,9	1,6	1,6
	CPCG	69	31	0	0

* $p < 0,05$

No s'observen diferències en l'ús del preservatiu en la darrera pràctica sexual amb penetració.

En relació a la capacitat de negociació de l'ús del preservatiu, s'observa diferències ($p < 0,1$) amb l'actitud amb la parella, però no en una nit boja amb una parella ocasional, quan comparem l'alumnat de les dues intervencions.

Taula 4. Una nit estàs amb la teva parella i decideu tenir relacions sexuals (amb penetració) sense preservatiu... Com reacciones?*

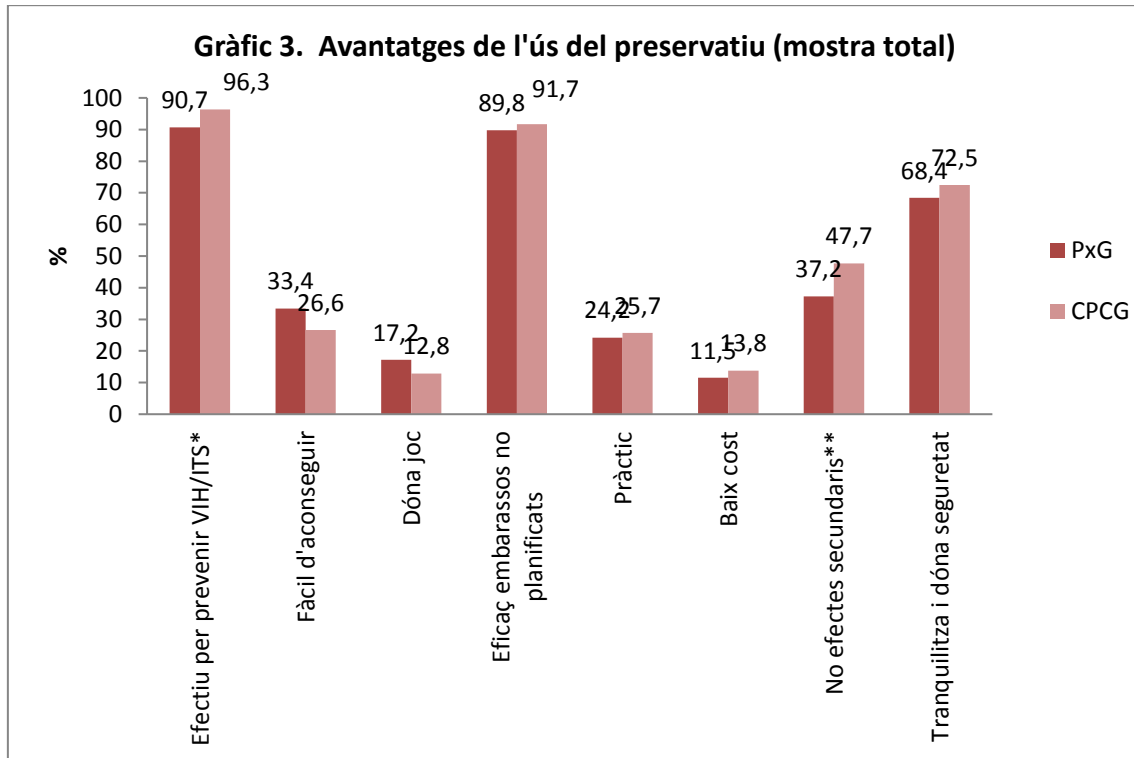
	PxG	CPCG
	%	%
<i>No faig res i ens posem a dormir o veure una peli</i>	16,5	9,4
<i>Seguim amb altres pràctiques sense realitzar penetració</i>	24,3	33
<i>Intento convèncer-la/lo d'utilitzar el preservatiu</i>	50,7	46,2
<i>Accedeixo, per un dia no passarà res</i>	8,5	11,3

* $p < 0,1$

Taula 5. Una nit “boja” trobes parella i et demana tenir relacions sexuals (amb penetració) sense preservatiu... Com reacciones?

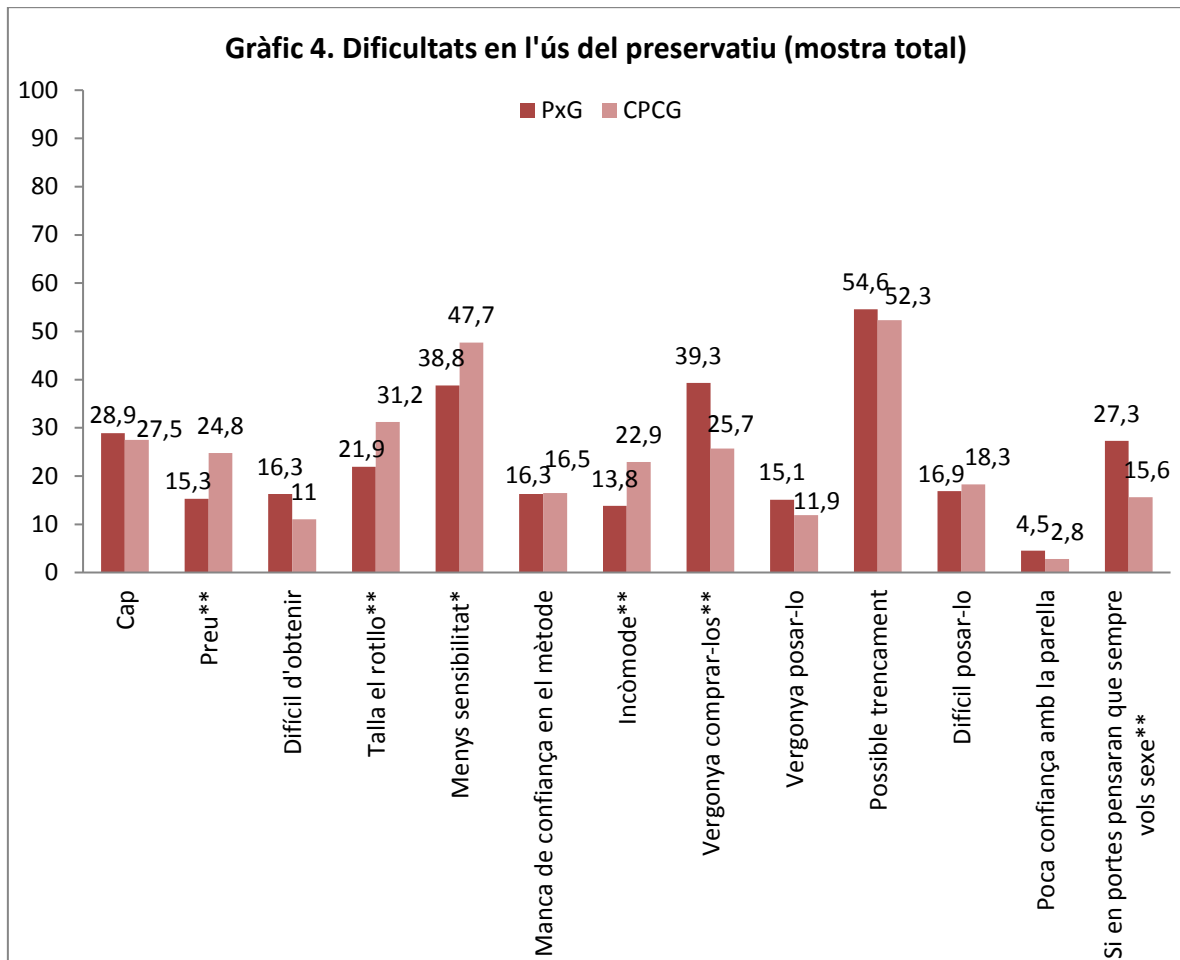
	PxG	CPCG
	%	%
<i>Em nego rotundament i segueixo la festa</i>	50,1	44,9
<i>Seguim amb altres pràctiques sense realitzar penetració</i>	19,1	22,4
<i>Intento convèncer-la/lo d'utilitzar el preservatiu</i>	23,9	27,1
<i>Si la nit és boja de veritat, ni m'ho plantejo i ho faig sense preservatiu</i>	69,0	5,6

En relació a la salut sexual i reproductiva, no s'observen diferències significatives entre la freqüència d'avortaments en funció de la intervenció ni en l'ús de l'anticoncepció d'emergència quan considerem la mostra total ni entre les que han tingut relacions sexuals amb penetració.

** $p < 0,05$; * $0,1$

Els nois/es de la intervenció PxG declaren amb menys freqüència l'avantatge del preservatiu per “prevenir el VIH/ITS” (**Gràfic 3**), així com també s'observen diferències significatives en la proporció de joves que diuen que el preservatiu “no té efectes secundaris” respecte els de la intervenció CPCG.

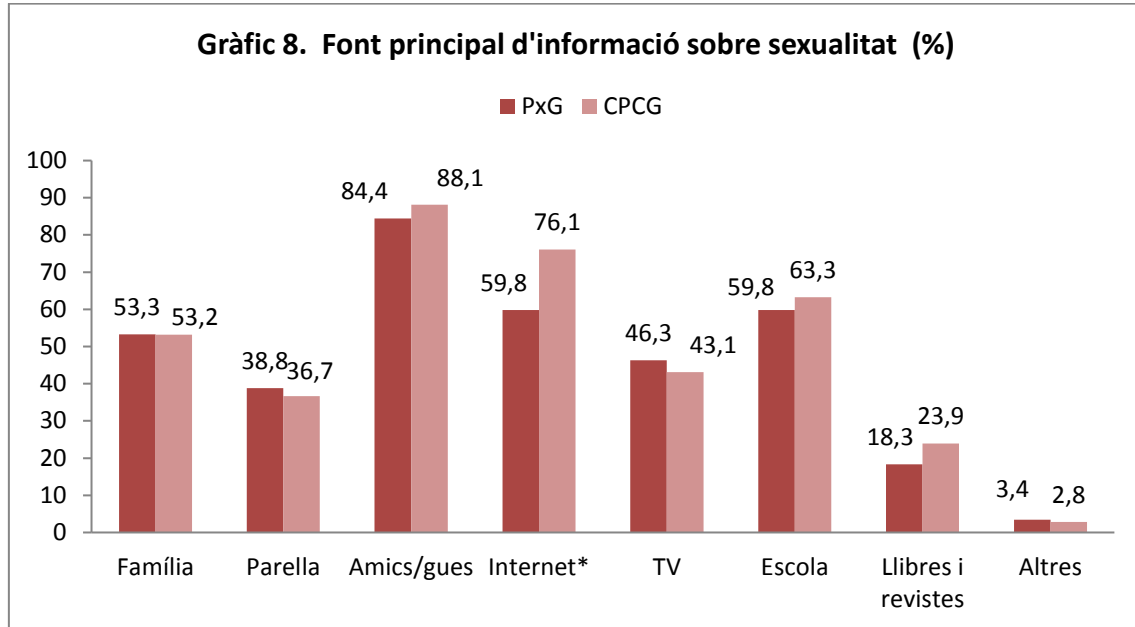

** $p < 0,05$; * $0,1$

Pel que fa les dificultats la més citada és la “por a un possible trencament” (**Gràfic 4**). No obstant, els alumnes de la intervenció PxG declaren amb més freqüència la “vergonya de comprar-los” (39,3% respecte 25,7%) i que “si ens portes pensaran que sempre vols sexe” (27,3% i 15,6 respectivament) que els alumnes de la intervenció CPCG. Al contrari els/les nois/es més grans declaren amb més freqüència que “tallen el rotllo” (31,2% respecte 21,9%), el “preu” (24,8% respecte el 15,3%) i que fan “perdre la sensibilitat” (47,7% respecte el 38,8%).

EDUCACIÓ SEXUAL I FONTS D'INFORMACIÓ

El 63,6% dels/les participants de la intervenció CPCG declaren haver rebut educació sexual mentre que els/les participants a la PxG representaven el 37,6% ($p < 0,05$).

* $p < 0,05$

En relació a les fonts d'informació sobre sexualitat, s'observa com els joves de la intervenció CPCG recorren més a "Internet" que els joves de la intervenció PxG.

CONEIXEMENTS I PERCEPCIONS SOBRE PREVENCIÓ DEL VIH I SALUT SEXUAL

S'observen diferències en alguns dels ítems de coneixements sobre el VIH segons la intervenció. Els alumnes més grans tenen més coneixements (**Taula 6**).

Taula 6. Coneixements sobre la prevenció del VIH		
	% D'acord	
	PxG	CPCG
Compartir pis, estudiar, treballar o compartir la roba amb una persona infectada pel VIH posa en risc a d'altres persones*	39,5	30,5
Una persona amb aspecte saludable pot tenir el VIH**	92,4	99,1
Pot reduir-se el risc de transmissió del VIH mantenint relacions sexuals amb una parella fidel i no infectada	66,2	68,8
Es pot adquirir el VIH per compartir aliments amb una persona infectada	37,4	30,3
Es possible infectar-se pel VIH per una picada de mosquit	42	40
El risc de transmetre el VIH a través del sexe oral és molt menor que a través de la penetració	64,6	61

El VIH es pot agafar morrejant-se amb una persona infectada*	46,2	35,4
Utilitzar sempre el preservatiu en les relacions sexuals fa desaparèixer el risc d'infecció del VIH	73,8	68,6
* $p < 0,10$ ** $p < 0,05$		

Pel que fa coneixements, actituds i altres aspectes sobre sexualitat (**Taula 7**), els/les participants de la intervenció CPCG presenten resultats més favorables als ítems indicats amb asterisc.

Taula 7. Coneixements, actituds sobre el VIH/ITS i altres aspectes sobre sexualitat		
	% D'acord	
	CxG	CPCG
Treure el penis de la vagina abans d'ejacular evita sempre un embaràs **	34,5	22,6
Acariciar-se en parella sense arribar a l'orgasme és fer sexe **	20,9	34,6
El preservatiu per vagina es pot col·locar abans de l'erecció del penis **	67,9	83
Estaria disposat/da a fer un petó a la galta a una persona seropositiva **	66,9	80,4
El clítoris pot estimular-se més fàcilment practicant el sexe oral que realitzant la penetració vaginal**	65,5	90,1
Totes les Infeccions de Transmissió Sexual (ITS) presenten algun símptoma que fan que les puguem identificar**	44,7	29,4
Si portes preservatius a sobre (bossa, motxilla...) dóna la sensació que sempre vols mantenir relacions sexuals**	38,1	25,7
L'única informació sobre la penetració anal que dispo prové de les pel·lícules/sèries	41,3	40,8
La màxima sensibilitat d'una noia en relació al sexe es troba a l'interior de la vagina **	45,3	20,2
Estaria incòmode si a la meua classe hi hagués algú amb el VIH	49,9	38,1
La "primera vegada" se sent dolor i/o es produeix un sagnat (penetració vaginal)*	71,1	61,4
Una dona no pot quedar-se embarassada la "primera vegada" (penetració vaginal) **	17,5	7,6
La relació sexual només és plena quan arriba l'orgasme a la vegada	39	33,3
Amb preservatiu és més difícil arribar a l'orgasme	40,3	41,6
Practicar sexe sempre és plaent, satisfactori i fa sentir a la persona més segura de si mateixa	67,9	61,9
* $p < 0,10$; ** $p < 0,05$		

CONCLUSIONS

S'han seleccionat alguns indicadors per comparar la situació dels alumnes de 1r de Batxillerat amb els de 3r i 4t d'ESO abans de dur a terme la intervenció a l'aula.

El perfil sociodemogràfic varia lleugerament entre els dos grups, ja que l'origen és més divers en els/les nois/es més joves.

Pel que fa els **estereotips de gènere**, els/les nois/es de 1r de Batxillerat, tenien menys estereotips que els/les nois/es de 3r i 4t de l'ESO i, per tant, partien d'una situació menys asimètrica entre sexes que possiblement tingui un reflex en unes conductes sexuals més igualitàries, satisfactòries i saludables.

En relació a **les pràctiques sexuals**, els/les nois/es més grans declaraven haver realitzat més “sexe oral” i “vaginal” i també més “masturbació a l'altra” i més “petons i carícies” que els/les més joves. Aquestes diferències segurament es deuen al fet que han tingut més temps per exposar-se a les conductes. Al contrari, no s'observen diferències en el fet d'haver tingut **parella el darrer any**.

Pel que fa les **mesures preventives** s'observen diferències entre l'alumnat de 1r de Batxillerat i el de 3r i 4t de l'ESO. Els/les nois/es més grans fan un ús més consistent del preservatiu (sempre o gairebé sempre), si bé la proporció de nois/es que no l'utilitzen mai és més alta en els/les més grans. En canvi, no s'observen diferències en l'ús del preservatiu en la darrera pràctica sexual amb penetració.

S'observen, també, lleugeres diferències en la capacitat de negociació de l'ús del preservatiu ($p < 0,1$) amb la parella estable, però no en una nit boja amb una parella ocasional, quan comparem els alumnes de les dues intervencions.

En relació a **l'ús de la pastilla postcoital i l'avortament** no s'observen diferències entre els/les nois/es dels dos grups.

Respecte **als avantatges del preservatiu**, els/les nois/es més joves declaren amb més freqüència l'avantatge del preservatiu per “prevenir el VIH/ITS” que els/les més grans. En canvi, els/les més grans declaren amb més freqüència que no té efectes secundaris.

Pel que fa **les dificultats**, la més citada és la “por al trencament del preservatiu”, però hi ha diferències en la “vergonya de comprar-los” i que si “en portes pensaran que sempre vols sexe” que són més declarades pels participants més joves. Els més grans, en canvi, declaren amb més freqüència que “tallen el rotllo”, el “preu” i que “fan perdre la sensibilitat”.

Els/les nois/es de 1r de Batxillerat declaren amb més freqüència haver rebut **educació sexual a l'escola** prèviament al Programa educatiu de SIDA STUDI.

Les **fonts d'informació sobre temes de sexualitat** són les mateixes per ambdós grups, especialment “els/les amics/gues” i “internet”, si bé en els/les nois/es més grans el pes d’“Internet” pren més importància que en els/les més joves.

El **nivell de coneixements sobre les vies de transmissió del VIH** és més elevat en l'alumet més grans, així com presenten **actituds** més positives en relació a **d'altres aspectes de la sexualitat**.

LIMITACIONS en les dues intervencions:

- Les pèrdues de seguiment podrien invalidar la significació de la variació entre el pre i post.
- Tot i que el curt període entre el pre i el post permet veure algun canvi, també podria limitar la interpretació dels resultats. Seria interessant poder tenir una altra mesura al cap d'uns mesos